

YAŞAM BOYU ÖĞRENME BECERİLERİNİN DERS KİTAPLARINDA YER ALMA DÜZEYİNE ÖRNEK BİR İNCELEME

*Cahit EPÇAÇAN**

Öz

Bu çalışma yaşam boyu öğrenme becerilerine ders kitaplarında yer verilme düzeyini belirlemek için yapılan örnek bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini Erzurum ilindeki ilkokullarda 2011-2012 eğitim öğretim yılında okutulmakta olan dördüncü sınıf Türkçe ders kitapları; örnekleme ise bu ders kitapları arasından rastgele seçilen bir yayın oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ders kitabında yer alan metinlerde yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verilip verilmediği, en çok ve en az yer verilen becerilerin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Her metin araştırmacı tarafından ayrı ayrı ele alınarak analiz edilmiş ve önceden belirlenen beceri temalarına uygun kodlar kullanılarak metinlerin içeriğindeki yaşam boyu öğrenme becerileri tespit edilmiştir. Yapılan içerik analizi sonucunda incelenen kırk metinde etkili okuma-yazma becerileri, sosyal beceriler ve öğrenmeyi öğrenme becerilerine metinlerde daha fazla yer verildiği belirlenmiştir. Yine kendi öğrenmesinden sorumlu olma, derinlemesine akıl yürütebilme becerileri en az yer verilen iki beceridir. Açıklayıcı metinlerin “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri”ni kazandırmada şiir türünden daha etkili olduğu, kısa metinlerin uzun metinlere göre daha az beceri özelliği içerdiği tespit edilmiştir. Bu çalışma “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri”nin ders kitaplarında yer alma düzeylerine ilişkin örnek bir çalışma olup benzer çalışmalar farklı ders kitaplarıyla da gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Ders Kitabı, Yaşam Boyu Öğrenme, Beceri.

* Yrd. Doç. Dr., Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü, epcacan@siirt.edu.tr

AN EXAMPLE STUDY ABOUT LEVEL OF HANDLING LIFELONG LEARNING SKILLS IN TEXTBOOKS

Abstract

This study is an example study to determine the level of handling lifelong learning skills in the textbooks. The universe of the study consists of Turkish Language textbooks studied in fourth grade elementary schools of Erzurum province during the academic year 2011-2012; and sample is a publication randomly selected among these textbooks. In collection of data document analysis method, which is one of the qualitative research methods, has been used. In the analysis of collected data, content analysis method has been used. In this study, it has been tried to determine that whether lifelong learning skills have been used in the passages of textbooks or not and which skills have been mentioned the most and which has been mentioned the least. Each text has been investigated by the researcher separately by using pre-defined codes appropriate to skill themes, and lifelong learning skills contained in the texts have been identified. As a result of the content analysis of forty texts, it has been determined that effective reading and writing skills, social skills and learning to learn skills are more frequently handled in the texts. Also, being in charge of self- learning, in-depth reasoning skills are two least handled skills. It has been determined that explanatory texts are more effective than poetries in gaining 'Lifelong Learning Skills' and short texts include less skill features compared to long texts. This study is an example study about level of handling 'Lifelong Learning Skills' in the textbooks and similar studies can be conducted with different textbooks.

Key Words: Turkish, Textbook, Lifelong Learning, Skill.

1. GİRİŞ

Bugün eğitim psikolojisinde yaşanan gelişmeler, eğitim felsefelerinin bilgiye bakış açısındaki değişimler, sanayileşme ve küreselleşme, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren okullarda öğretilen bilgilerin kısa sürede geçerliliğini yitirmesi ve teknolojiadaki gelişmeler Yaşam Boyu Öğrenme kavramının ön plana çıkmasını sağlamıştır. Diğer bir ifadeyle toplumlar artık kendini geliştiren ve yaşam boyu öğrenme becerilerini kullanabilen bireylere ihtiyaç duymuştur (Soran, Akkoyunlu ve Kavak, 2006). "Yaşam

boyu öğrenme dünyayı ve kendini anlama demektir. Yeni bilgi, beceri ve güç kazanma-asla kaybetmeyeceğin gerçek değer- demektir. Kendine yatırım yapmak demektir. Yaşam boyu öğrenme bir şeyler yaratma ve dünyadaki yeni güzelliklerin farkına varma demektir. Yaşam boyu öğrenme bir öğrenme alışkanlığı, davranış biçimidir (Demirel, 2011: 214)” şeklinde tanımlanmaktadır. Ayrıca Yaşam Boyu Öğrenme “kişisel, toplumsal, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir yaklaşımla bireyin; bilgi, beceri, ilgi ve yeterliliklerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinlikleri (MEB, 2009: 7)” olarak tanımlanmaktadır.

Bilgi çağı olarak adlandırılan yirmi birinci yüzyılda bilgi toplumunu oluşturacak bireylerin sürekli artan bilgi yığınlarıyla baş etmesi, yeni dünya düzeninde ihtiyaç duyulan, araştıran, sorgulayan, yaratıcılığı gelişmiş, iletişim kurabilen, yeniliklere uyum sağlayabilen, gelişen teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirmek ve bu bireyleri ülkenin çeşitli iş sahalarında istihdam ederek ekonomiye katkıda bulunmak, toplumu bir bütün olarak ele alıp eğitim sistemimizde de birçok problemin üstesinden gelebilmek için sunulan çözüm önerilerinden biri de Yaşam Boyu Öğrenme yaklaşımıdır.

‘Yaşam Boyu Öğrenme’ kavramının ilk olarak ortaya çıkışı 1920’lerde gerçekleşmiştir. Dewey, Lindeman ve Yeaxle yaşamın sürekli bir boyutu olduğundan anlayışla hareket ederek bu kavramı kullanmaya başlamışlardır (Ersoy ve Yılmaz, 2009). Eğitimde ilk defa gündeme gelişi ise 1970 yılında UNESCO Konferansında Paul Lengrad tarafından sunulan ‘Yaşam Boyu Öğrenmeye Giriş’ isimli bildiriyle olmuştur. 1972 ve 1973 yıllarında konu ile ilgili raporlar hazırlanmış, devam eden çalışmalarla 1996 yılı AB komisyonunun aldığı kararla Avrupa Yaşam Boyu Öğrenme Yılı olarak kabul edilmiştir. 2000 yılında Avrupa Konseyi toplantısına katılan üye ülkelerin imzasıyla kabul edilen on yıllık strateji planında yaşam boyu öğrenme kavramı da temel unsurlardan biri olarak yer almıştır (Polat ve Odabaş, 2006).

Türk eğitim sistemine ise yaşam boyu öğrenme bir kavram olarak 1960 yılında toplanan ve Türkiye'nin de üyesi bulunduğu OECD ülkelerinin aldığı kararla girmiştir (Devlet Planlama Teşkilatı, 2001).

21. yüzyıl bilginin sürekli değiştiği ve bilgiye ihtiyacın her çağdan yoğun olduğu bir zaman dilimidir. Bu çağda fiziksel yeteneklerden çok bilişsel yetenekler ön plana çıkmakta ve bu yeterliliklerin de üst düzey olması beklenmektedir. Bu ise ancak bunu sağlayabilecek eğitim programlarıyla mümkün olabilecektir. Bilginin üretilmesi, kullanılması, bilgi teknolojilerinden üst düzeyde yararlanılmasını sağlayacak olan eğitim öğretim modeli ise yaşam boyu öğrenmedir (Demirel, 2011).

Yaşam boyu öğrenme modeline dayalı bir eğitim programı bireylerin sürekli olarak kendilerini yenilemelerini, yeni bilgi ve beceriler edinmelerini, var olan bilgi ve becerilerini sürekli güncellemelerini, önceki öğrenmeleriyle yeni öğrenmelerini bütünlüyci bir eğitim yaklaşımına sahiptir (Acat, 2006). Kısaca yaşam boyu öğrenme modeli beşikten mezara kadar bir öğrenme sürecini öngörmektedir (Demiralay ve Karadeniz, 2009).

Her eğitim modelinde olduğu gibi yaşam boyu öğrenme modeli de çeşitli hedefleri gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Büyükdüvenci (1983)'ye göre yaşam boyu öğrenmenin amacı her bireyin kişiliğinin tam olarak gelişiminin sağlanmasıdır. Acat (2006)'a göre ise yaşam boyu öğrenmede hedeflenen, önce bireyin kendini tanıması ve sonrasında kendi öğrenme sürecini kontrol ederek öğrenme becerilerini geliştirmesidir. Demirel (2010) ise yaşam boyu öğrenmenin amaçlarını öz denetim sahibi, sorumluluk alabilen, bağımsız karar verebilen ve üst düzey düşünme becerilerini kullanabilen, problem çözen, bilgiyi almada istekli, etkili iletişim kuran, değişiklik ve yeniliklere uyum sağlayan, öğrenmeye istekli ve bilişim teknolojisiyle ilgili becerilere sahip kişiler yetiştirmek olarak belirlemiştir.

Buna göre yaşam boyu öğrenme modelinde bireyde sahip olması hedeflenen özellikleri kısaca şöyle sıralayabiliriz. Birey;

- Özdenetim sahibi olmalı, kendi öğrenme sürecini kontrol edebilmeli,
- Sorumluluk alabilmeli, değişiklik ve yeniliklere açık olmalı ve uyum sağlayabilmeli,
- Üst düzey düşünme becerilerini kullanarak problemleri çözebilmeli ya da çözüm önerileri getirebilmeli,
- Çevresindekilerle etkili iletişim kurarak bilgi almaya istekli olmalı,
- Bilgi teknolojilerini etkin kullanabilmeli,
- Kendini gerçekleştirebilmeli ve kendi yeteneklerine uygun iş alanlarında istihdam edilerek ekonomiye katkıda bulunması sağlanmalıdır.

Yukarıda sayılan özelliklere sahip bireyler yetiştirebilmek ise öncelikli olarak yaşam boyu öğrenme modelini esas alan bir öğretim programı hazırlamakla mümkündür. Ayrıca bu öğretim programını öğrenciye sunacak donanımda öğretmen ve ders materyallerine de ihtiyaç vardır. Çünkü öğretmen ve ders materyalleri öğrenenin birinci derecede bilgi kaynağıdır.

Bu çalışmada ders materyallerinden biri olan ders kitaplarının yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme ve kazandırma düzeylerine yer verilmeye çalışılmıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı ilköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri açısından incelenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki araştırma soruları cevaplanmaya çalışılmıştır:

1. İlköğretim dördüncü sınıf ders kitaplarındaki metinlerde “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” yer almakta mıdır?
2. İlköğretim dördüncü sınıf ders kitaplarındaki metinlerde “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” arasında en çok yer verilen beceri (ler) hangisidir?

3. İlköğretim dördüncü sınıf ders kitaplarındaki metinlerde “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” arasında en az yer verilen beceri (ler) hangisidir?

2. YÖNTEM

Bu çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Nitel araştırmalarda verilerin analizinde içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmaktadır. Betimsel analiz, daha çok kuramsal anlamda çok açık bir temele sahip olunan araştırmalarda kullanılırken, içerik analizi kuramsal anlamda belirgin olmayan temalar ve eğer varsa alt temaların oluşturularak analiz edilmesinde kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Çalışmanın evrenini Erzurum ilindeki ilkokullarda okutulmakta olan dördüncü sınıf Türkçe ders kitapları; örnekleme ise bu ders kitapları arasından rastgele seçilen bir yayın oluşturmaktadır. Ders kitabındaki metinlerin incelenmesinde ‘Yaşam Boyu Öğrenen Bireyin Özellikleri’ dikkate alınmıştır.

Tablo 3.1.’ de yaşam boyu öğrenen bireylerin özelliklerine yer verilmiştir.

Tablo 3. 1. Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma	2.Öğrenmeyi öğrenme
	2.1-Farklı bilgi kaynaklarını kullanma
	2.2-Edindiği bilgileri değerlendirme
	2.3-Sahip olduğu bilgileri kullanma
	2.4-Kendi öğrenme biçimlerini bilme (Güngör, 2006)
3.Etkili okuma-yazma becerisi	4.İletişim becerileri
3.1-Gerçekleri görebilme, konuşabilme, ifade edebilme;	4.1-Konuşma üslubunu belirleme
3.2-Çevreyi anlamlandırabilme ve bireysel anlamları oluşturabilme;	4.2-Uygun şekilde hitap etme
3.3- Bilgiyi kullanabilme ve yeni düşünceler üretebilme;	4.3-Vücut dilini etkili kullanma
3.4-Sistemleri kullanabilme, birleştirebilme ve bunlardan yeni	4.4-Aktif dinleme
	4.5-Arkadaşlarıyla etkin iletişim kurma (Özmantar, F., M., Bingölbali, E., Demir, S., Sağlam, Y., Keser, Z., (2009).

<p>anlamlar ortaya koyabilme; 3.5-Edinilen bilgiyi davranışlara yansıtabilme ve kullanabilme; 3.6-Güncel bilgi ve becerilere sahip olma (Önal, 2010).</p>	
<p>5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi 5.1-Bilginin araştırılması, bulunması, işlenmesi, sunulmasında teknolojiyi kullanma 5.2-Bilgi teknolojilerini kullanma becerilere sahip olma 5.3-Teknolojik kaynaklardan bilgiye ulaşma 5.4-Edindiği bilgileri yerinde kullanma 5.5-Öğrenme stratejilerini kullanma becerisi (Özmantar, F., M. ve diğer. 2009).</p>	<p>6.Kendini geliştirme becerisi</p>
<p>7.Üst düzey düşünme becerileri 7.1-Eleştirel düşünme 7.2-Yaratıcı düşünme 7.3-Yansıtıcı düşünme</p>	<p>8.Öz-düzenleme becerileri 8.1-Amaçlar belirleme, 8.2-Amaçlarını gerçekleştirmek için stratejiler geliştirme 8.3-Kazanımlarını denetleme (Üredi, I., Üredi, L., 2005).</p>
<p>9.Araştırma becerileri 9.1-Problemi fark etme ve kavrama, 9.2-Problemi çözmek amacıyla plan yapma, 9.3- Çözüm için öneriler sunma 9.4- Önerileri test etme 9.5- Doğru çözümü belirleme (Özmantar, F., M. ve diğer. 2009).</p>	<p>10.Sosyal beceriler (Adams, 2007; Cornford, 2002: 357; Crowther, 2004: 130; Koç, 2011: 215'dan aktaran: Demirel, 2010) 10.1-İletişimi başlatma ve sürdürme becerileri 10.2-Grupla çalışabilme becerileri 10.3- Duygu ve düşüncelerini ifade etme 10.4-Saldırgan davranışlarla baş edebilme 10.5-Stresle başa çıkabilme (Çubukçu, Z., Gültekin, M., 2006).</p>
<p>11-Derinlemesine akıl yürütebilme</p>	<p>12-Kendini değerlendirme</p>
<p>13-Gelişim ve değişime uyum sağlayabilme</p>	<p>14-Olumlu benlik algısına sahip olma (Candy ve Diğerleri 2006, Xhignesse 2003, Bates 2000, Parkinson, 1999'dan aktaran: Budak, 2009).</p>

Tablo 3.2. de 4. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan temalar ve metinler gösterilmiştir.

Tablo 3. 2. Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Temalar ve Metinler

Temalar ve Metinler		
1. Tema: Güzel Ülkem Türkiye	2. Tema: Atatürk	3. Tema: Sağlık ve Çevre
Metin 1. 1: Yurt Türküsü	Metin 2. 1: Atatürk ve Güzel Sanatlar	Metin 3. 1: Elma Ağacı
Metin 1. 2: Müzeler	Metin 2. 2: İğde Ağacı	Metin 3. 2: Dumanlı Baca
Metin 1. 3: Ayşegül	Metin 2. 3: Atatürk'ün	Metin 3. 3: Haydi
Metin 1. 4: Bursa	Resmî	Süngere
Metin 1. 5. M: Peri Bacaları	Metin 2. 4: Çağdaş Yaşantı	Metin 3. 4: Dedemin Köyü
	Metin 2. 5: Atatürk ve Çoban	Metin 3. 5: Tarlam
4. Tema: Doğal Afetler	5. Tema: Değerlerimiz	6. Tema: Birey ve Toplum
Metin 4. 1: Niçin Deprem Oluyor?	Metin 5. 1: Bayrağım	Metin 6. 1: A'dan Başlar
Metin 4. 2: Dost Irmak	Metin 5. 2: Söğütlü Ali	Aydınlık
Metin 4. 3: Kızılay	Metin 5. 3: Nasrettin Hoca'nın Köyünde	Metin 6. 2: Pinokyo
Metin 4. 4: Dünyamızın Düzeni	Metin 5. 4: Bayram	Metin 6. 3: Çivi
Metin 4. 5: Fırtınanın ettikleri	Metin 5. 5: Forsa	Metin 6. 4: Başarılı Olmak
		Metin 6. 5: Sevinme Oyunu
7. Tema: Hayal Gücü	8. Tema: Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler	
Metin 7. 1: Düş Kurmak	Metin 8. 1: Deneyci Bora	
Metin 7. 2: Bir yer Düşünüyorum	Metin 8. 2: 19 Mayıs	
Metin 7. 3: Yağmur Gözlü Çocuk	Metin 8. 3: Anı Çiçekleri	
Metin 7. 4: Boğa ile Kurbağa	Metin 8. 4: Cambaz Parası	
Metin 7. 5: Dünyanın Sonu	Metin 8. 5: Anadolu Davulu	

3. BULGULAR

3. 1. “İlköğretim Dördüncü Sınıf Ders Kitaplarında “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” Yer Almakta Mıdır?” Araştırma Sorusuna Ait Bulgular

Tablo 4. 1. de birinci temada (Güzel Ülkem Türkiye) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 1. Güzel Ülkem Türkiye Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

1. Tema: Güzel Ülkem Türkiye					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma					1
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.3, 2.2, 2.4	2.1, 2.3,2.4	2.2, 2.4	2.1, 2.2	2.1, 2.2,2.3
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.2	3.2, 3.5	3.2, 3.3	3.2, 3.5	3.2, 3.5
4.İletişim becerileri	4.1, 4.3, 4.4	4.1, 4.4	4.1, 4.3, 4.4, 4.5	4.4, 4.5,	4.4, 4.5
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi		5.1, 5.4, 5.5	5.1, 5.2, 5.5		5.4, 5.5
6.Kendini geliştirme yeteneği	6	6			6
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.2	7.1	7.1	7.3	
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1	8.1
9.Araştırma becerileri					
10.Sosyal beceriler	10.2, 10.3	10.2, 10,3	10.1, 103	10.2	10.1, 10.2, 10.3
11.Derinlemesine akıl yürütebilme					
12.Kendini değerlendirme	12				
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama	13			13	13
14.Olumlu benlik algısına sahip olma	14	14	14	14	

Tablo 4. 1.'de görüldüğü gibi birinci temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma ve kendini değerlendirme becerilerine sadece bir metinde yer verilirken; araştırma becerileri ve derinlemesine akıl yürütme becerilerine hiçbir metinde yer verilmemiştir. Ayrıca öğrenmeyi öğrenme, etkili okuma yazma becerisi, iletişim becerileri ve sosyal becerilere bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 2.'de ikinci temada (Atatürk) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 2. Atatürk Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

2. Tema: Atatürk					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin 5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma			1.		
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.1,	2.1, 2.3	2.4	2.1, 2.2, 2.3	2.1
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.1, 3.2, 3.6	3.1, 3.2, 3.3	3.1, 3.2	3.1, 3.3, 3.5	3.2
4.İletişim becerileri	4.1, 4.2, 4.4	4.3, 4.4	4.4, 4.5	4.5	4.1, 4.2, 4.4
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi			5.1, 5.2, 5.4	5.1	
6.Kendini geliştirme yeteneği			6	6	
7.Üst düzey düşünme becerileri		7.1, 7.2	7.1		
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1, 8.2, 8.3	8.1, 8.2, 8.3	8.1, 8.2, 8.3	

			9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5	
9.Araştırma becerileri				
10.Sosyal beceriler	10.2, 10.4	10.3	10.1, 10.2, 10.4	10.1, 10.3
11.Derinlemesine akıl yürütebilme		11	11	
12.Kendini değerlendirme			13	
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama	13			
14.Olumlu benlik algısına sahip olma	14	14	14	14

Tablo 4. 2.'de görüldüğü gibi ikinci temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma, kendini değerlendirme, gelişim ve değişime uyum sağlama becerilerine sadece birer metinde yer verilmiştir. Ayrıca öğrenmeyi öğrenme, etkili okuma yazma becerisi ve iletişim becerilerine bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 3.'te üçüncü temada (Sağlık ve Çevre) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 3. Sağlık ve Çevre Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

3. Tema: Sağlık ve Çevre					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma					
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.1, 2.2, 2.3	2.1	2.3		
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.2, 3.3, 3.6	3.1,3 .2, 3.3, 3.4	3.2	3.2, 3.3	3.1, 3.2

4.İletişim becerileri	4.4, 4.5	4.1, 4.3, 4.5	4.1, 4.3, 4.4		
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi	5.1, 5.2	5.1,	5.1, 5.3, 5.4	5.1, 5.3	
6.Kendini geliştirme yeteneği					6.
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.2	7.1	7.1, 7.2		7.2
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2		8.1
9.Araştırma becerileri	9.1, 9.2	9.1, 9.2, 9.3	9.1		
10.Sosyal beceriler	10.1, 10.2	10.1, 10.3	10.2, 10.3, 10.5	10.1, 10.3	10.3
11.Derinlemesine akıl yürütebilme	11				
12.Kendini değerlendirme		12	12		12
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama	13			13	
14.Olumlu benlik algısına sahip olma			14	14	14

Tablo 4. 3.'te görüldüğü gibi üçüncü temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma becerisine hiçbir metinde yer verilmezken, kendini geliştirme yeteneği, derinlemesine akıl yürütebilme becerilerine sadece birer metinde yer verilmiştir. Ayrıca etkili okuma yazma becerisi ve sosyal becerilere bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 4.'te dördüncü temada (Doğal Afetler) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 4. Doğal Afetler Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

4. Tema: Doğal Afetler					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin 5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma					
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.1, 2.2,	2.3	2.2, 23	2.1, 2.2, 2.3	2.2, 23
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.1, 3.6	3.1, 3.2, 3.5, 3.6	3.1, 3.5, 3.6	3.1, 3.2, 3.5	3.1, 3.2, 3.5
4.İletişim becerileri	4.3, 4.4, 4.5	4.4, 4.5	4.4, 4.5		
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi	5.1, 5.2, 5.3, 5.4		5.1, 5.2, 5.3, 5.4	5.1, 5.2, 5.3	
6.Kendini geliştirme yeteneği					
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.2		7.1, 7.2	7.1, 7.2, 7.3	
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1,8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2
9.Araştırma becerileri	9.1, 9.2, 9.3	9.1, 9.2, 9.3		9.1, 9.2, 9.3	9.1, 9.2
10.Sosyal beceriler	10.2, 10.3	10.2, 10.5	10.2, 10.3, 10.5	10.2, 10.3	10.2, 10.3, 10.5
11.Derinlemesine akıl yürütebilme				11	
12.Kendini değerlendirme	12	12	12		
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama					
14.Olumlu benlik algısına sahip olma					

Tablo 4. 4.'te görüldüğü gibi dördüncü temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma, kendini geliştirme yeteneği, gelişim ve değişime uyum sağlama ve olumlu benlik algısına sahip olma becerisine hiçbir metinde yer verilmezken, derinlemesine akıl yürütebilme becerisine sadece bir metinde yer verilmiştir. Ayrıca öğrenmeyi öğrenme, etkili okuma yazma becerisi, öz düzenleme becerileri ve sosyal becerilere bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 5.'te beşinci temada (Değerlerimiz) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 5. Değerlerimiz Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

5. Tema: Değerlerimiz					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin 5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma					
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.1, 2.2, 2.3	2.2, 2.3	2.2, 2.3	2.2	
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.1	3.2, 3.5	3.2, 3.6		3.1, 3.2,
4.İletişim becerileri	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5	4.4, 4.5	4.1, 4.3, 4.5	4.5	
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi		5.1, 5.2, 5.3			
6.Kendini geliştirme yeteneği					
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.1, 7.2	7.1,	7.1, 7.2	7.2	

8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2		8.1
9.Araştırma becerileri		9.1, 9.2, 9.3			
10.Sosyal beceriler	10.2, 10.3	10.2, 10.3, 10.4, 10.5	10.1, 10.3	10.1, 10.3	10.1, 10.3, 10.4, 10.5
11.Derinlemesine akıl yürütebilme					
12.Kendini değerlendirme		12	12		12
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama					
14.Olumlu benlik algısına sahip olma	14	14	14		14

Tablo 4. 5.'te görüldüğü gibi beşinci temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma, kendini geliştirme yeteneği, derinlemesine akıl yürütebilme ve gelişim ve değişime uyum sağlama becerilerine hiçbir metinde yer verilmezken, bilgi teknolojilerini kullanma becerisi ve araştırma becerisine sadece birer metinde yer verilmiştir. Ayrıca sosyal becerilere bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 6.'da altıncı temada (Birey ve Toplum) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 6. Birey ve Toplum Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

6. Tema: Birey ve Toplum					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin 5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma					
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.3, 2.4	2.2, 2.3	2.1, 2.2,	2.2, 2.3	2.2

3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.1, 3.5	3.2, 3.3, 3.5	3.1, 3.5	3.1, 3.2	3.1, 3.2, 3.5
4.İletişim becerileri	4.2, 4.4	4.1, 4.2, 4.4	4.1, 4.4,	4.4, 4.5	
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi	5.1		5.1, 5.2, 5.3	5.4	
6.Kendini geliştirme yeteneği				6	
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.1, 7.2, 7.3	7.2		7.1	
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2	
9.Araştırma becerileri			9.1, 9.2, 9.3,9.4		
10.Sosyal beceriler	10.1, 10.3	10.1, 10.3	10.1, 10.3, 10.5	10.1, 10.3	10.3, 10.5
11.Derinlemesine akıl yürütebilme					
12.Kendini değerlendirme		12	12		
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama				13	
14.Olumlu benlik algısına sahip olma	14	14		14	14

Tablo 4. 6.'da görüldüğü gibi altıncı temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma, derinlemesine akıl yürütebilme becerilerine hiçbir metinde yer verilmezken, kendini geliştirme yeteneği ve araştırma becerileri ve gelişim ve değişime uyum sağlama becerilerine sadece birer metinde yer verilmiştir. Ayrıca öğrenmeyi öğrenme, etkili okuma yazma becerisi ve sosyal becerilere bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 7.'de yedinci temada (Hayal Gücü) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 7. Hayal Gücü temasında yer alan metinlerde yaşam boyu öğrenen bireylerin özellikleri

7. Tema: Hayal Gücü					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin 5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma					
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.1, 2.2	2.1, 2.3	2.1, 2.2, 2.3		2.1, 2.2, 2.3
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.1, 3.2, 3.5	3.1, 3.2, 3.5	3.2	3.1	3.1, 3.3, 3.4
4.İletişim becerileri	4.4, 4.5	4.5,	4.2, 4.3, 4.4, 4.5		
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi	5.1, 5.4				5.1, 5.2, 5.3
6.Kendini geliştirme yeteneği	6				
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.2	7.2	7.2	7.2	7.1, 7.2
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1, 8.2	8.1	8.1, 8.2
9.Araştırma becerileri					9.1, 9.2, 9.3
10.Sosyal beceriler	10.3	10.2, 10.3	10.1, 10.3		
11.Derinlemesine akıl yürütebilme					11
12.Kendini değerlendirme		12			
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama	13				
14.Olumlu benlik algısına sahip olma	14	14	14		

Tablo 4. 7.'de görüldüğü gibi yedinci temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma becerisine hiçbir metinde yer verilmezken, kendini geliştirme yeteneği,

derinlemesine akıl yürütebilme, kendini değerlendirme ve gelişim ve değişime uyum sağlama becerilerine sadece birer metinde yer verilmiştir. Ayrıca etkili okuma yazma becerisi, üst düzey düşünme becerileri ve öz düzenleme becerilerine bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

Tablo 4. 8.'de sekizinci temada (Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler) yer verilen metinlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verme durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 8. Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler Temasında Yer Alan Metinlerde Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri

8. Tema: Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler					
Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özellikleri	Metin 1	Metin 2	Metin 3	Metin 4	Metin 5
1.Kendi öğrenmesinden sorumlu olma	1				
2.Öğrenmeyi öğrenme	2.1, 2.2, 2.3, 2.4	2.2, 2.3	2.1, 2.3		
3.Etkili okuma-yazma becerisi	3.1, 3.3, 3.5	3.1, 3.2, 3.4, 3.5	3.1, 3.2, 3.5	3.1, 3.2, 3.5	3.1, 3.2
4.İletişim becerileri	4.3, 4.4, 4.5	4.5	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5	4.5	4.5
5.Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi	5.1, 5.3	5.4	5.1, 5.2, 5.3		
6.Kendini geliştirme yeteneği	6	6		6	
7.Üst düzey düşünme becerileri	7.1, 7.2	7.1, 7.2	7.1, 7.2,	7.1, 7.3	

			7.3		
8.Öz-düzenleme becerileri	8.1, 8.2	8.1, 8.2, 8.3	8.1, 8.2, 8.3	8.1	
9.Araştırma becerileri		9.1, 9.2, 9.3			9.1, 9.2., 9.3
10.Sosyal beceriler	10.1, 10.2, 10.3	1.01, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5	10.1, 10.2, 10.3	10.2, 10.3	10.1, 10.3
11.Derinlemesine akıl yürütebilme	11				
12.Kendini değerlendirme			12	12	
13.Gelişim ve değişime uyum sağlama	13	13			
14.Olumlu benlik algısına sahip olma	14	14	14	14	14

Tablo 4.8.'de görüldüğü gibi sekizinci temada yer alan metinlerin tamamında yaşam boyu öğrenen bireyin özelliklerine yer verilmiştir. Ancak kendi öğrenmesinden sorumlu olma ve derinlemesine akıl yürütebilme becerilerine sadece birer metinde yer verilmiştir. Ayrıca etkili okuma yazma ve sosyal becerilere bütün metinlerde yoğun olarak yer verilmiştir.

3. 2. “İlköğretim Dördüncü Sınıf Türkçe Ders Kitabında ‘Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri’ Arasında En Çok Yer Verilen Beceri(Ler) Hangisi(Leri)Dir?” Araştırma Sorusuna Ait Bulgular

İlkokul dördüncü sınıf Türkçe ders kitabında yer alan bütün tema ve metinler ayrı ayrı incelendiğinde görülmektedir ki;

- Etkili okuma yazma becerisine bütün temalarda yer verilmektedir.
- Sosyal becerilere altı temada yer verilmiştir.
- Öğrenmeyi öğrenme becerisine ise dört temada yer verilmiştir.

- Yaşam Boyu Öğrenen Bireylerin Özelliklerini kazandırabilme açısından temalar incelendiğinde bu özelliklerin en fazla bulunduğu metinler ikinci temanın (Atatürk) dördüncü metni (Çağdaş Yaşantı), yedinci temanın (Değerlerimiz) ikinci metni (Bir Yer Düşünüyorum); sekizinci temanın (Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler) birinci (Deneyci Bora), ikinci (19 Mayıs) ve üçüncü (Anı Çiçekleri) metinleri olduğu söylenebilir. Bu saptama belirtilen metinlerin nitelikli olduğu anlamına gelmemektedir.

3. 3. “İlköğretim Dördüncü Sınıf Türkçe Ders Kitabında ‘Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri’ Arasında En Az Yer Verilen Beceri(Ler) Hangisi(Leri)Dir?” Araştırma Sorusuna Ait Bulgular

İlkokul dördüncü sınıf Türkçe ders kitabında yer alan bütün tema ve metinler ayrı ayrı incelendiğinde görülmektedir ki;

- Kendi öğrenmesinden sorumlu olma,
- Derinlemesine akıl yürütebilme becerileri, en az yer verilen iki beceridir.
- Gelişim ve değişime uyum sağlama
- Kendini geliştirme becerileri de az yer verilen becerilerdendir.
- Yaşam boyu öğrenen bireylerin özelliklerini kazandırabilme açısından temalar incelendiğinde bu özelliklerin en az bulunduğu metinler beşinci temanın (Değerlerimiz) dördüncü metni (Bayram), altıncı temanın (Birey ve Toplum) beşinci metni (Sevinme Oyunu), yedinci temanın (Hayal Gücü) dördüncü metni (Boğa ile Kurbağa) olduğu söylenebilir. Bu saptama, metinlerin kalitesiz olduğu anlamına gelmemektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma İlkokul dördüncü sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerde ‘Yaşam Boyu Öğrenme Becerilerine’ yer verilme düzeyinin tespit edilmesi amacıyla

gerçekleştirilmiştir. Çalışmada sekiz farklı temada yer verilen kırk metin ayrı ayrı içerik analizi ile incelenmiş ve şu sonuçlara ulaşılmıştır.

- İlköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders kitabında yer alan bütün tema ve metinlerde “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri”ne yer verilmektedir.
- “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” arasında en çok yer verilen etkili okuma yazma becerisi ve sosyal becerilerdir.
- “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” arasında en az yer verilen kendi öğrenmesinden sorumlu olma ve derinlemesine düşünme becerileridir.
- Açıklayıcı metinlerin “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri”ni kazandırmada şiir türünden daha etkili olduğu söylenebilir.
- Kısa metinlerin daha uzun metinlere göre daha az beceri özelliği içerdiği söylenebilir.
- Temaların tamamı dikkate alındığında 4. Sınıf Türkçe dersi öğrenme alanlarıyla doğrudan ilişkisi olan ‘etkili okuma-yazma becerileri, iletişim becerileri, üst düzey düşünme becerileri ve sosyal beceriler’ gibi özelliklerin metinlerde daha fazla bulunduğu söylenebilir.
- Yine ‘araştırma becerileri, kendi öğrenmesinden sorumlu olma, kendini geliştirme, değişim ve gelişime uyum sağlama’ gibi özellikler ise metinlerde çok az bulunmaktadır. Bu özelliklerin öğrencilere kazandırılmasında metinlerin zayıf olduğu söylenebilir.
- Öz düzenleme becerileri ve üst düzey düşünme becerileri, metinlerin içeriği metnin işleniş sürecinde kullanılan etkinliklerde belirlenmiştir.

Bu sonuçlara bakıldığında Türkçe ders kitaplarında yaşam boyu öğrenme becerilerine yer verilmekle birlikte Türkçe öğretiminin de temelini oluşturan etkili okuma yazma becerilerine sıklıkla yer verildiği görülmüştür. Ancak yapılandırmacı öğrenmenin temelini de oluşturan kendi öğrenmesinden sorumlu olma ve derinlemesine akıl yürütebilme becerisine diğer becerilerle karşılaştırıldığında daha az yer verildiği

görülmüştür. Yine gelişim ve değişime uyum sağlama ve kendini geliştirme becerilerine de yeterince yer verilmemiş olması yaşam boyu öğrenme ve bugünkü öğretim programının temelini oluşturan yapılandırmacı yaklaşım açısından önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

‘Yaşam Boyu Öğrenme’ kavramının öne çıkmasıyla yaşam boyu öğrenen bireyler yetiştirmek için bu alanda çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Yapılan çalışma bu alanda yapılacak diğer çalışmalara katkı sağlayabilir.

Öğrencilere ‘Yaşam Boyu Öğrenme’ becerilerini kazandırmak için özellikle eğitimin temeli olan ilkökulda mevcut ders içeriklerinin incelenmesi ve Yaşam Boyu Öğrenme becerilerini kazandıracak şekilde değişikliklerin yapılması önerilebilir.

Yine “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri”nin diğer ders içerikleriyle Türkçe dersi içeriğinin birbirlerini tamamlar nitelikte olup olmadığı da araştırılabilir.

Bu çalışma “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri”nin ders kitaplarında yer alma düzeylerine ilişkin örnek bir çalışma olup benzer çalışmalar farklı ders kitaplarıyla da gerçekleştirilebilir. Bu sayede ders kitaplarının kazandırılması amaçlanan “Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri” açısından yeterli olup olmadığı sonucuna ulaşılabılır.

KAYNAKÇA

- Acat, M. B. (2006). Hayat Boyu Öğrenme Anlayışı İçinde Yeterliliğe Dayalı Okul Modeli. *Eğitimde Yeni Paradigma Arayışları*. Ankara: Eğitim Bir-Sen.
- Budak, Y. (2009). Yaşam Boyu Öğrenme Ve İlköğretim Programlarının Hedeflemesi Gereken İnsan Tipi (Lifelong Learning and Human Type That Should be Aimed at the Primary School Curriculums). *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 693 – 708.
- Büyükdüvenci, S. (1983). Yaşam Boyu Eğitim Felsefesi Üzerine. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 2, 225 – 242.

- Çubukçu, Z., Gültekin, M. (2006). İlköğretimde Öğrencilere Kazandırılması Gereken Sosyal Beceriler. *Bilgi-Bahar*, 37,155-174.
- Demiralay, R., Karadeniz Ş. (2009). İlköğretimde Yaşam Boyu Öğrenme İçin Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Geliştirilmesi. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 2 (6), 89-119.
- Demirel, Ö. (Ed.). (2011). *Eğitimde Program Geliştirme* (17. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, M. (2010). *İlköğretim Programlarına Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri Açısından Eleştirel Bir Bakış*. <http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/583.pdf>. 27.12.2011 tarihinde alınmıştır
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2001). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. *Hayat Boyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara: DPT: 2568. ÖİK: 584
- Ersoy, A., Yılmaz, B. (2009). Yaşam Boyu Öğrenme ve Türkiye’de Halk Kütüphaneleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 23 (4), 803–834. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/514/6396.pdf> (Erişim Tarihi: 27/12/2011).
- Güngör, İ. (2006). *Öğrenmeyi Öğrenme Eğitiminin Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Matematik ile Türk Dili ve Edebiyatı Dersleri Sınav Başarısına Etkisi (Kayseri İli Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Koç, G.E., (2011). Yaşam Boyu Öğrenme. Ö. Demirel(Ed.), *Eğitimde Yeni Yönelimler*, (5. Baskı) (. 213-126). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi*. Ankara.
- Önal, İ. (2010). Tarihsel Değişim Sürecinde Yaşam Boyu Öğrenme ve Okuryazarlık: Türkiye Deneyimi (Lifelong Learning and Literacy in Process of Historical Change: A Turkish Experience). *Bilgi Dünyası*, 11 (1).
- Öz, S., Öz, E. (2011). *İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*. Ankara: Bilim ve Kültür Yayınları.

- Özmantar, F., M., Bingölbali, E., Demir, S., Sağlam, Y., Keser, Z. (2009). Değişen Öğretim Programları ve Sınıf İçi Normlar. *Uluslararası İnsani Bilimler Dergisi*, 2 (6).
- Polat, C., Odabaş, H., (2006). Bilgi Toplumunda Yaşam Boyu Öğrenmenin Anahtarı: Bilgi Okuryazarlığı. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 30, Erzurum.
- Soran, H., Akkoyunlu, B., Kavak, Y. (2006) Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri Ve Eğitimcilerin Eğitimi Programı: Hacettepe Üniversitesi Örneği (Life-Long Learning Skills And Training Faculty Members: A Project At Hacettepe University). *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 201-210.
- Üredi, I., Üredi, L. (2005). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Öz-Düzenleme Stratejileri ve Motivasyonel İnançlarının Matematik Başarısını Yordama Gücü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 250-260.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

EXTENDED ABSTRACT

This study is an example study to determine the level of handling lifelong learning whose importance is highlighted a little bit more with each passing day in the textbooks, which are still the most effective course material in the schools. Lifelong learning can be accepted to be any kind of learning activity to improve knowledge, skills, interests and qualifications targeting individual's social and economic aspects (MEB, 2009). Lifelong learning is a learning approach which lasts from the cradle to the grave (Demiralay and Karadeniz, 2009). It is expected that the individuals who succeed lifelong learning, which is also a learning model, to have a variety of skills. According to Demirel (2010), individuals who succeed lifelong learning have skills related to the following characteristics; self-policing, taking responsibility, independent decision-making, using higher-order thinking skills, problem-solving, willing to receive information, communication effectively, adaptation to changes and innovations, providing eager to learn and information technology. In this study, elementary Turkish Language textbooks are handled as sample study field of lifelong learning skills. The universe of the study consists of Turkish Language textbooks studied in fourth grade elementary schools of Erzurum province during the academic year 2011-2012; and sample is a publication randomly selected among these textbooks. In collection of data, document analysis method, which is one of the qualitative research methods, has been used. In a study on education, textbooks which are used for education can also be used as data source.

In this sort of studies the researcher can obtain required data without needing observation or interview methods. In this respect, document analysis will contribute to researcher in terms of saving time and money. At the same time, in qualitative researches when document analysis are used together with other data collection methods such as observation and interview, it will dramatically increase the validity of study by serving the purpose of diversification of data. In the analysis of collected

data, content analysis method has been used. Content analysis is used in analyzing of themes which are not obvious theoretical sense and sub-themes, by forming them if there exists some (Yıldırım and Simsek, 2006).

In this study, forty texts within the context of eight themes which are included in textbook of elementary fourth grade Turkish Language textbook are examined through content analysis. Researcher firstly has handled the features, which a lifelong learner should have, under fourteen different titles. These features are as follows; being responsible for their own learning, learning to learn, effective reading-writing, communication, using information technologies, self-development, higher-order thinking, self-regulation, research, social skills, in-depth reasoning, self-evaluation, adaptation to development and changes, and a positive self- perception.

In this study, forty texts within the context of eight themes which are included in textbook of elementary fourth grade Turkish Language textbooks are examined in terms of lifelong learners' features. In the study, it has been tried to determine whether lifelong learning skills are included or not in the passage of textbook, which skills are most mentioned and which are least mentioned. Each text has been investigated by the researcher separately by using pre-defined codes appropriate to skill themes and lifelong learning skills contained in the texts have been identified. As a result of the content analysis of forty texts, it has been determined that effective reading and writing skills, social skills and learning to learn skills are more frequently handled in the texts, these skills are directly related to elementary fourth grade Turkish Language learning fields . Also, being in charge of self- learning, in-depth reasoning skills are two least handled skills. Adaptation to development and changes and self-improvement are also two skills which are handled rarely.

According to results of this study, it can be said that explanatory texts are more effective than poetries in gaining 'Lifelong Learning Skills' and short texts include less skill features compared to long texts, when all themes are taken into consideration there are more features in texts related to effective reading and writing skills, communication skills, higher-order thinking skills and social skills which are directly related to elementary fourth grade Turkish Language learning fields. On the other hand, features such as 'research skills, being in charge of self-learning, self-development, adaptation to development and changes' have been handled very little in the texts. It can be said that the texts stay poor and inadequate in providing these features to students. Self-regulation skills and higher-order thinking skills has been found in the activities used during studying process of the texts not in the texts. In the light of these result, it has been observed that lifelong learning skills are provided in Turkish language textbooks and also reading and writing skills which form the basis of Turkish education are frequently studied. However, it has been seen that being in charge of self- learning and in-depth reasoning skill which also form basis for constructivist learning theory are less handled compared to other skills. Moreover, handling self-development and adaptation to development and changes skill insufficiently can be considered a significant deficiency in terms of constructivist approach which is the basis of lifelong learning and current curriculum. This study is a sample study about the level of handling 'Lifelong Learning Skills' in the textbooks and similar studies can be conducted with different textbooks. In this way it can be concluded that whether the textbooks are sufficient or not in terms of gaining 'Lifelong Learning Skills'.